

Panis Evangelici Fragmenta Quadragesimalia Tripartita

Ex sanctissimo Dei Verbo copiosè & sedulo collecta, Sanctorum Patrum, variorumque Auctorum sententiis & conceptibus mirificè aucta; Et Omnibus Quidem Anni Dominicis; præcipuè tamen singulis Quadragesimæ Dominicis & Feriis per binas ad minus, sæpius denas aut septenas Conciones fideli Populo ...

Lingendes, Claude de

Coloniae Agrippinae, 1689

LX. Quæ est quarta de Dæmonibus, probat eorum Regnum à Christo destructum, autoritate summa & suprema potestate.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56356)

cundum mundi leges vivendum esse. Quod si verum istud est, quin illinc exitis animæ sanctæ ac prædestinatæ? quin repletis claustra? quin in Monasteria concurritis? quin Conventus Religiosos augetis? Angeli instigarunt olim justum Loth ut discederet Sodomâ, quò vitam in tuto poneret; illa enim erat ad interitum mergenda; Et Angeli vos urgent ut abeat is è mundo, vel reipsâ & facto, si quidem satis animi habetis, atque ad id vocamini, vel saltem affectu ac voluntate, contraricrate morum, & dissimilitudine vivendi, sensa nimirum opposita habendo, instituta contraria, discrepantem mentis intentionem, fines alios, dissimilemq; agendi viam. Ut enim jam dixi Deus & Dæmon consentire unâ non possunt: Dagon nequit suprâ idem altare cum Arcâ Testamenti consistere; Jesus Christus non potest manere cum Belial: nequeunt dies & nox, lumen & tenebræ simul consociari. Aliunde porrò status inter utrumq; medius nobis non licet: neutrâ in partem addicti esse non possumus; ad alterutrum pertinere nos oportet, aut ad Jesum

Christum, aut ad Diabolum: cives esse aut Ierusalem; civitatis pacis, aut Babylonis; urbis confusionis; aut destinatos esse Cælo, aut obstrictos Inferis: æternum aut fœlices aut miseros; aut prædestinatorum, aut reproborum è numero; aut amicos, aut hostes Dei: fœderatos aut cum Dæmone aut cū ejus adversario; sub uno Rege, aut Tyranno. Ierem. 1. *Obstupescite cali super hoc & porta ejus desolamini vehementer, dicit Dominus: duo enim mala fecit populus meus, me dereliquerunt fontem aqua viva, & foderunt sibi cisternas, cisternas dissipatas que continere non valent aquas?* Vide enim quid referas ex Dæmonum gubernatione & dominio, quid ex Dei regimine: quid tibi uterque proponit; quas leges, quæ jura: Vide discrimen gubernationis: vide quid uterq; spondeat, vide quid præstet uterque, & quo tandem fine, & exitu utriusque gubernatio concludatur: Dæmonis æternâ damnatione: Dei & Christi æternâ fœlicitate, ad quam nos perducatur

IESVS CHRISTVS.

Amen.

DOMINICA TERTIA
IN QUADRAGESIMA.
CONCIO QUARTA.

Regnum Dæmonis à Christo destructum autoritate summâ
& supremâ potestate.

Erat Jesus ejiciens Dæmonium. Lucæ II.

IN superiori Concione dictum à nobis est suâ 1. cap. 3. *In hoc apparuit Filius DEI, ut CHRISTVM eo fine in hunc mundum venisse ut regnum Diaboli everteret, secundum illud Ioannis in Epistolâ dissolvat opera Diaboli: Quia verò id multis modis fecit, 1. verâ religionis institutionem in quâ solâ reperitur virtus ordinaria, & potestas*

potestas ejiendi Dæmones à corporibus per exorcismos, uti dixit Christus in nostro Evangelio: *Porro sin digito Dei ejiuo Dæmonia, profecto pervenit in vos regnum Dei*: 2. Morum, ac documentorum contrarietate; Denique, vi factâ, atque inustâ, & virtutis ac potestatis magnitudine, quâ regni alieni inuaforem, & crudelissimum tyrannum vicit, prostravit, expoliavit: Et jam de duobus prioribus à nobis dictum est; de hoc tertio, atque postremo nunc dicendum, adjuvante Divinâ gratiâ, quam nobis impetrabit ea quæ gratia plena est. AVE MARIA.

CUM tribus maximè modis Dæmon homines sit aggressus, & inter eos regnum suum stabiliverit: 1. fraude; varios errores illis persuadendo, quorum maximus fuit circa divinitatem, & religionē, quâ rationi adorari se fecit in Idolis, & statuis sibi aras, & templa, & sacerdotes per nefarias ceremonias consecrando, quasi ipse esset Deus: 2. multis illecebris ea hominibus proponendo quæ grata essent sensibus, & concupiscentiâ, putâ divitias, voluptates, & honores: 3. potestate & violentiâ quam per se & per suos exercuit, terrendo minis, morbos incuriando, immisione tēpestatum, horrendis apparitionibus, & corporum tormentis, & per tyrannos severis legibus, exilijs, carceribus, supplicijs atrocissimis, & ipsa morte: Christus qui eo fine venit, ut dissolveret opera Diaboli, tribus etiam modis regnum ejus dissipavit, & usurpatam dominationem abrupit.

1. Quidem, institutione veræ religionis, per quam errores à dæmonibus seminatos, & inductam superstitionem dissipavit: ac ne religio illa esset ignota, præter alia signa satis evidentiâ eam consignavit notâ quadam externa nempe potestate expellendi dæmones ab hominum corporib⁹, ut constarent in eadem quoque esse potestate eos expellendi ab eorundem animis:

2. Contrarietate morum, & aliarum illecebrarum propositione, quibus homines retraherentur ab iis, quæ à dæmonibus proponuntur, & ad omnia alia, & contraria invitarentur, scilicet ad divitiarum, & voluptatum fugam, & honorum despectum:

3. Vim majore, & potestate excellentiore, quibus sic Dæmon prosterneretur, ut omnium pedibus eum conculcandum & conterendum subjiceret, secundum illud Lucæ 10. *Eccc dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes, & scorpiones, & super omnem virtutem inimici, & nihil vobis nocebit* quòd autem dæmones intelligat, patet ex sequentibus verbis: *Verum tamen in hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subjiciuntur, gaudete autem quod nomina vestra scripta sunt in cælis*; Vnde Apostolus Rom. 16. *Deus autem pacis conterat Satanam sub pedibus vestris velociter*. Verùm cum de duobus primis egerimus in præcedenti Concione, sequitur ut hodie de tertio tractemus, quomodo scilicet Christus viribus, & autoritate regnum Diaboli dissipavit. Ac licet dæmon ut est maximè superbus, ac ferox, & ex suo nomine dicatur in Apocal. cap. 9. *Exterminans*, in omnibus passim reb⁹, in quibus se imiscet, imperiosè se gerat, & cum violentia, & ubique summam potestatem affectarit, quam cum legitimam habere non potuerit, vim usurpavit, quod videre est in sacrificijs quæ exegit in Idolo Moloch, in Saturno & alijs item apud omnes ferè gentes, ubi coli voluit: Tamen nunquam sensibilibus illam violentiam ostendit, quàm in Energumenorum possessione, & durissima tractatione in quibus summo iure utitur, & tanta violentia ac potestate, ut se gerat pro Domino corporis, & ipsius hominis, cujus potentiis, facultatibus, & membris ad libitum utitur. Ita cum Christus in destruendo dæmonis imperio supra prædictos modos, usus sit viribus, & potestate

potestate, id tamen apertissimè fecit, & manifestissimè in ejectione dæmonum à corporibus possessorum. Incipiamus ab hoc ultimo, & deinde aliud, quod est generalius, ostendemus.

Nota itaque, 1. licet in omni verâ religione fuerit aliqua ceremonia ad dæmones expellendos è corporibus, cum aliqua in eos potestate, uti ostendimus fuisse apud Iudæos juxta Verba Christi in nostro Evangelio, *Si autem ego in Beelzebub ejicio dæmonia, filij vestri in quo ejiciunt? Ideò ipsi iudices vestri erunt;* Nullibi tamen hoc evidētius fuit quàm in religione Christianâ, in qua est etiam peculiaris gradus in Ecclesiâ qui vocatur Exorcistarum, & à nascente Ecclesiâ semper viguit uti videmus in scriptis SS. PP. Tertull. in Apolog. & ad Scapulam, Iustini Martyris in dialogo cum Tryphone, Arnobij contra Gentes: Cypriani Epistolâ ad Magnum, & alibi sæpe, sicut & apud alios.

Nota 2. Illam auctoritatem sic esse concessam Ecclesiæ à Christo, ut habeat quandam dominationem & imperium supra dæmones; de quare sic loquitur Christus eo Lucæ loco mox allato. *Videbam Satanam, sicut fulgur de celo cadentem,* quasi adventu Christi deciderit de summâ illa auctoritate quam habebat in mundo: unde subdit. *Ecce dedi vobis potestatem,* &c. Atque ut nihil timerent, addit, *Et nihil vobis nocebit.* Et ideò quasi gloriantes eâ de re Apostoli dixerunt: *Domine, etiam dæmonia subjiciuntur nobis in nomine tuo:* Vide autem quò pertineat, illa auctoritas in dæmones: ut homines fragiles, & adolescentes, immò & pueri dæmonibus imperent; nunc loqui, nunc tacere jubeant; cogant respondere; ita torqueant, flagellent, urant, vexent, ut multa supplicij fateri cogant, ut exeant in loca arida, & desertat, ne noceant; ut complices suos, & socios criminum, & usurpationis, ut sua nomina, sua

officia, & suas qualitates fateantur, ac nisi id faciant puniantur tanquam rei & vilia mancipia: quod quia sponte faciunt nunquam, semper faciunt coacti, omnis autem coactio violentiam, & aliquam potestatem supponit. Quàm verè hæc à me dicta sint, ipsâ experientia docemur in Exorcismis, & significavit Christus cum dedit potestatem calcandi supra hos serpentes. Audiisti superiori Concone quid de eâ re dicat S. Cyprian. scribens ad Demetrianum Africæ Proconsulem, & ideò hîc retinemus: Sed audi alios. Tertull. in Apolog. cap. 23. loquens de his spiritibus: Illi, inquit, Christum timentes in Deo, & Deum in Christo, subjiciuntur servis Dei, & Christi: ita de contactu, deque afflatu nostro, contemplatione, & repræsentatione ignis illius correpti, etiam de corporibus, nostro imperio excedunt, inviti, & dolentes, & vobis præsentibus erubescentes. Minutius in Octavio, Quidquid dæmonum colitis, victi dolore, quò sunt eloquantur, &c. adjurati per Deum verum, & solum, inviti miseris corporibus inhorrescunt, & vel exiliunt statim, vel evanescent gradatim, prout fides patientis adjuvat, aut gratia curantis aspirat. Iulius Firmicus cap. 29. de errore profanæ religionis. Ecce dæmō est quē colis: cū Dei, & Christi ejus, nomen audierit, contremiseit, & ut interrogantib⁹ nobis respōdeat trepidantia verba, vix se colligit; adhærens homini, lacertatur, uritur, vapulat, & statim de commissis sceleribus confitetur. Lactant. lib. 2. cap. 15. Iustos autem, id est, cultores Dei, metuunt: cujus nomine adjurati de corporibus excedunt, quorum verbis, tanquam flagris verberati, non modò Dæmones se esse confitentur, sed etiam nomina sua edunt: itaque maximis sæpe ululatibus editis, verberati se, & ardere, & jam jamque exire proclamant; & lib. 5. cap. 21. Cū corpora hominum occupant, animasque divexant, ad ju-

antur ab his, & nomine Dei veri fugantur: quo audito, tremunt, exclamant, & qui sint, quando venerint, quomodo, in hominem irreperint, confitentur: sic extorti, & excruciatī virtute divini numinis, exultant. Ex quibus omnibus & alijs locis innumeris patet Dæmones ejici è corporibus violentiā & potestate aliquā communicatā hominibus in Dæmones quos torquent.

Nota 3. Illam auctoritatem in dæmones sic esse communicatam Ecclesiæ, ut major sit in Christo: non solum quia Ecclesia omnem illam auctoritatē habet à Christo; unde semper ejus nomen interponit cūm aliquid jubet dæmonibus; sed quia Christi auctoritas est altioris ordinis, diversæ rationis ab ea quam habet Ecclesia: quod ut intelligatur.

Nota 4. Ex Aristotele 1. Politic. cap. 3. Aliud esse imperium dominicum seu despoticum, aliud civile, ac regium, vel æconomicum, quod primum in animali animadverti potest: nam animus quidem [ait] in corpus, dominicum habet imperium: mens verò in appetitum, civile, ac regium: 1. potestas agit per imperium, & præceptum; altera per impressionem: primæ repugnari non potest, alteri potest: quia primæ patetur per obedientiam, alteri autem per naturalem subjectionē: Ita in homine membra obediunt despotico imperio, nam si volo, statim loquor, ambulo, manum moveo: appetitus autem non patret, nisi civiliter, itaque sæpe reluctatur voluntati: Sic alio modo uteris servo tuo, & alio modo baculo quem manu tenes: una potestas est absoluta, & realis; alia aliquā ratione est civilis, & moralis, & diminuta. In nostro casu aliter Christus dedit Apostoli, & Ecclesiæ potestatem expellēdi dæmones, aliter eā ipse habuit, & eā usus est. Nam Apostoli in dæmones habuerunt potestatem tantum civilem, & æconomicam, unde potuerunt dæmonibus

impërare, ac præcipere, qui si obedire detrectarent, eos punire potuerunt, & ut ostendimus ex SS. PP. flagellare, urere, torquere, & alijs pœnis affligere: Quòd si pervicaces dæmones offenderent, non potuerunt nolentes suā auctoritate acceptā expellere reipsā, sed tantum punire, & augere supplicia: Itaque ejusmodi dæmones non expellebant, nisi accedente aliquā vi majore: divinā scilicet, quā oratione, & jejunijs demerebantur: Sic quoque cūm multos alios sanassent Energumēnos, multosque dæmones expulissent, ubi tamen ad eos Pater filium suum lunaticum attulit curandum Matth. 17. non potuerunt curare; cujus causam cūm à Christo quaesivissent; respondit *propter incredulitatem vestram, & addidit. Hoc autem genus non ejicitur nisi per orationem & jejunium*: Quia scilicet hoc genus dæmoniorum pervicacissimum est, neque flagellis cedit. Ita Christus cūm ait expulsum dæmonem, quando redit, assumere septem alios spiritus nequiores se, quo nomine illos intelligit, qui obstinati sic sunt ut se pœnis vinci non sinant, idèdque difficilius ejiciuntur, subdit, *& sunt novissima hominis illius pejora prioribus*. Christus autem cūm esset Dominus, non tantum habuit auctoritatem civilem, seu regiam, sed etiam Physicam, & naturalem: Itaque ut Dominus loquebatur: Marci 9. *Surde, & mute spiritus, ego præcipio tibi exi ab eo, & amplius ne introeas in eum: & exclamans, ut multum discerpens eum, exiit ab eo*: Vide quid secutum sit Luc. 9. *Et stupebant omnes in magnitudine Dei*: Et Luc. 4. cūm in Synagoga dæmoniacus dixisset Christo, *Quid vobis, & tibi Iesu Nazarene? venisti perdere nos: scio te qui sis, Sanctus Dei: increpavit illum Iesus dicens, obmutesce, & exi ab eo. Et cūm projecisset illum Dæmonium in medium, exiit ab illo, &c. Et factus est pavor in omnibus & colloquebantur ad invicem dicentes: quod est hoc verbum quia in potestate, & virtute*

imperat immundis spiritibus & exennt. Christus itaque suo imperio, non tantum voluntatem suam imdicabat, cui aut pateret demon, aut puniretur: sed etiam quod imperabat, reipsa efficiebat, realiter, & Physice expellendo. Et hinc rationem habemus cur Apostoli aliquando demones non expulerint: cur etiam aliquando Exorcista non expellant: cur in Ecclesia alij alijs sint potentiores: quod & alibi diximus de S. Antonio, qui cum plures expulisset non potuit expellere principalem, dicens adversus illum ordinem nondum se donatum gratia, sed hanc esse gratiam Pauli Simplicis.

Non tamen inde sequitur Ecclesiam non habere potestatem in demones, quibus precipere potest: & quos, nisi pareant, gravissime punit, ac torquet, & in quos ut ait Cyprian. Epist. 21. ad Donat. Exercet poenam rationis, plagam occultam, poenam manifesta: Sed sequitur non habere potestatem supremam atque despoticam, unde ad exorcismos, preces adjungit, & jeunia, ut quosdam pervicaciores, & majoris ordinis expellat, non suis viribus, sed majoribus, scilicet Dei. Christus autem, ut Dominus, supremam suam auctoritatem usus demones expulit etiam invitos ac reluctantes: quem etiam egredientes deprecabantur.

Verum quod fecit expellendo eos a corporibus; idem etiam praestitit in abolendo omni eorum principatu in terris: quo pertinet insignis parabola de forti armato in nostro Evangelio contenta, quae duas habet partes: quarum 1. significat quanta esset dominatio Satanæ in hoc mundo: 2. ostendit, quanta ratione ab hac dominatione expulsus sit.

Prima declaratur his Verbis. *Cum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt omnia quae possidet.* in quibus quatuor continentur.

1. Beelzebub Principem demoniorum esse eum qui comparatur forti armato & dicitur

absolutè fortis od excellentiam naturæ: unde Apostolus Paulus Ephes. 6. *Quoniam nobis non est colluctatio adversus carnem & sanguinem, sed adversus principes & potestates. adversus mundos retores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitia in caelestibus.* Deinde ex S. Irenæo lib. 3. cap. 8. dicitur fortis respectu nostri, quia fortior nobis est: secundum illud Iobi 41. *Quia non est potestas in terra quae comparetur ei.* Et Ierem. 31. *Redemit Dominus Jacob, & eripuit eum de manu fortioris eius.* Hanc autem fortitudinem sic exponit August. lib. 1. quaest. Evangel. cap. 4. quia sic tenebat homines sub peccato ut se ab illo liberare suis viribus non possent, nemo enim à peccato, nec à tentatione inimici propria virtute liberatur, sed succumbere necesse est, quare oportuit ut accederet nobis gratia Christi, quæ nos à peccato & tentationibus diaboli superiores faceret.

2. Non tantum dici fortem sed etiam armatum: habet enim arma & quibus nos aggrediatur, & quibus se à nobis defendat ne ejiciatur, & vincatur. Arma eius sunt peccata nostra: nam ad alia peccata nos trahit per alia peccata: item, quod magis peccatis inficimur, eò minus ei resistere possumus, & eum lædere; & evadimus imbecilliores, & infirmiores. Arma etiam sunt bona hujus sæculi, sub quibus latent & se abscondunt Demones: nemo quippe Dæmoni tentanti consentiret, si per se ipsum accederet; appetitus enim hominis refugeret, & abhorreret: sed accedit proponendo delectabilia, utilia, & apparentia bona hujus sæculi, ut ad verè malum, quod est peccatum, attrahat; aut sub specie malorum apparentium retrahat à bono vero: ut accessit ad Christum, proponendo panes, & ostendendo regna mundi & gloriam eorum; aut per aliqua quæ sunt in creaturâ bona, in errorem inducit: ita creaturas persuasit esse Deos, & Solem

adorandum, Astrum videlicet adeò munificum. Hoc sensu dixit Salomon Sap. 14. *Creatura Dei, in odium facta sunt, & in tentationem animabus hominũ, & in insipientiam pedibus insipientium.* Arma quoque sunt dæmonis potentissima pravæ animi affectiones, & appetitiones quas movet contra nos, & exitat, sub ipsis delitescens: cùm enim illas excitet, & illis utatur, videtur esse noster sensus, quasi nos ipsi ageremus, cùm tamen ipse sit harum rebellionum author. Denique membra corporis nostri arma sunt quibus uitur, secundùm illud Apostoli Rom. 6. *Neque exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato.* Quæ omnia cùm dæmonem adjuvent, dicuntur arma fortis: quòd si solus timendus est, ut fortis, multò magis, timendus est cùm ejusmodi armis cinctus nos impugnat.

3. Quod dicitur, est, eum custodire atrium suum: quibus verbis significatur eum semper invigilare ne excludatur: per atrium autem intelligitur primus aditus, ne quis in ejus possessionem invadat: ille verò aditus est ignoratio Dei, & eorum quæ ad salutem conducunt, vel saltem incogitantia omnium rerum quæ homines ab errore, aut à malitia revocate possunt: de quo statu Isaias. *Ecce tenebræ operient terram, & caligo populos:* Itaque illud maximè providerunt dæmones, ne lux cœlestis in hominum mentes intraret, & ita atrium suum custodierunt.

4. Denique; eo modo in pace esse omnia: quibus verbis significatur hanc ratione dæmonem fuisse securum suæ possessionis, cùm nec ab hominibus in quibus habitabat expelli posse videret, nec Deum in illis habitare posse: cùm enim initium omnis boni sit prima bona cogitatio, sic homines, & mundum tenebris obvolvitur, ut nec primum lumini, hoc est primæ gratiæ aditum relinquere, & sic illis quos in sua plena potestate

habebat, ad libitum abuteretur. Hinc videmus in quos errores & falsitates, in quæ peccatorum portentia homines deduxerit, ut pro dijs non creaturas solùm, non ligna, non lapides, non elementa, non extrema naturæ propudia, feles, crocodillos, sed febres, etiam morbos animi & corporis, sed ipsa etiam vitia colerent. Jam quid de hominum moribus dicam, qui fuerunt omnibus vitijs, & portentis inquinatissimi: utrumque complexus est Apostolus in Epistola ad Rom. cap. 2. *Et mutaverunt gloriam in corruptibilis Dei, in similitudinem imaginis corruptibilis hominis, & volucrum, & quadrupedum & serpentium, propter quod tradidit illos Deus in desideria cordis eorum, in immunditiam: ut contumelijs afficiant corpora sua in semetipsis; &c.* Et sicut non probaverunt Deum habere in notitia, tradidit illos Deus in reprobum sensum, ut faciant ea quæ non conveniunt, repletos omni iniquitate, malitiâ, fornicatione, avaritiâ, nequitiâ: Vide itaque si cùm vitijs homines obvallasset dæmon, non esset eorum ipse securus: Et hæc fuit dominatio dæmonis in hoc mundo: in 1. parte parabolæ contenta.

Secunda Pars parabolæ continet quâ ratione dæmon ab hac dominatione sit expulsus. Certè non potuit nisi à fortiori, unde dicitur: *Si autem fortior illo superveniens vicerit eum, universa arma ejus auferet in quibus confidebat, &c.* In quibus verbis satis intelligitur ab uno tantum dæmonem vinci posse qui non potuit esse merus homo, quoniam hominum ipse dæmon dominabatur; non Angelus, quia ejusdem cum ipso naturæ; non alter dæmon, quia omnes dæmones homini erant æqualiter infensi, neque dividi inter se voluerunt, ut securiùs regnarent, quare verè dixit, *Quòd si Satan as in semetipsum divisus est, quomodo stabit regnum ejus?* relinquitur ergo ut ille solus sit qui singulariter illo est fortior, nempe Christus, non tantum ut Deus, sed etiam

ut homo, propter humanitatem divinitati unitam, in quâ & per quam vicit ac superavit omnem inimici potestatem: unde Isaiæ 9. dicitur de Christo per excellentiam *vocabitur nomen eius fortis*; & Psalm. 23. *Dominus fortis & potens, Dominus fortis in pralio*: Itaque merito dixit Ioannes Baptista, Matth. 3. *Fortior me est*; & Habacuc cap. 3. *Cornua in manibus eius, ibi abscondita est fortitudo eius: ante faciem eius ibi mors, & egredietur Diabolus ante pedes eius*. Quoniam igitur dæmon suis viribus usus est, & violenter homines tenuit sub suâ dominatione, Christus quoque suis viribus usus est ut dæmonem à suo regno detruderet. Vide autem ut hoc faceret, quid egerit: collectis omnibus quæ dicuntur de hac re à SS. Matthæo Marco, & Lucâ; quæ ad lex capita reducuntur.

1. Enim fortior supervenit secundum illud; *Sed autem fortior illo superveniens vicerit illum*, quibus verbis significatur 1. Christum supervenisse hoc est majori autoritate venisse, & quasi è cælo; quod auxilium significat supremum, & quod dæmon, impedire non potuit: 2. vox superveniens significat determinatam voluntatem succurrendi: noluit enim Deus mundum semper manere sub tyrannide diaboli, sed tandem decrevit aliquando salvare: itaque certo tempore venit, secundum illud quod ait Apostolus Act. 17. *Et tempora quidem huius ignorantia despiciens Deus, nunc annuntiat hominibus, ut omnes ubi poenitentiam agant*, & Rom. 5. *Secundum tempus pro impijs mortuus est*. 3. Significatur, quod non opinanti adversario, & de sua præda securo, juxta illud, *in pace sunt omnia quæ possidet*, Christus supervenerit: unde apud Matth. 8. conqueruntur dæmones cum eos Christus ejiceret. *Quid nobis, & tibi, Iesu Fili Dei? venisti huc ante tempus torquere nos?* neque enim dæmones putarant se unquam ex suâ possessione ejiciendos, nisi in fine mundi, scilicet in die iudicii, quod non

tam citò venturum autumabant; sed aliud fuit iudicium quo exclusi sunt à suâ dominatione, de quo scilicet dixit Christus Ioan. 12. *Nunc iudicium est mundi, nunc princeps huius mundi ejicietur foras*. 4. Significat hæc vox aggressionem dæmonis & invasionem, à Christo, quod facere incœpit in deserto in illo conflictu cum dæmone, unde postea à aperto Marte eum ubique persecutus est.

2. Sic eum aggressus est ut eum debellarit, devicerit, ac prostraret: quod patet in illo triplici conflictu; & fuit dæmoni molestissimum post tot reportatas victorias ab initio mundi: neminem enim aggressus erat quem ipse non vicisset. Ideò semper in Evangelio describuntur dæmones ante Christum aut clamantes, aut fugientes aut deprecantes, ac supplices: ut scias semper victos fuisse; neque id mirum, quoniam cum fortiori rem habebant.

3. Fortem alligavit: & id pluribus modis fecit. 1. Quia ex Augustin. non tantum dæmonibus permisit, sicut ante Incarnationem, & ita secundum quod dicit 20. de Civit. cap. 7. & 8. non finitur dæmon nocere quantum potest, neque agere totis suis viribus, &c. Nam neque violenter homines trahere finitur, aut fraudibus decipere, sed uti dicitur apud Iobum ex interpretatione S. Gregorii. *Qui fecit eum, applicat gladium ejus*: alligatio dæmonis est restrictio permissionis: 2. Christus sic dæmonem vicit post absoluta certamina, ut efficaciter dixerit *vade Satana*, quâ voce eum sic repressit, ut dæmonem timore, & horrore compleverit, & audaciam ejus omnino fregerit, adeò ut deinceps ad Christum accedere non sit ausus, nec multa audere contra ipsius sequaces. Dæmon igitur ligatus est cum ipsius vires virtute CHRISTI timore debilitatæ sunt: 3. quoniam cum post CHRISTI mortem abundantior gratia concessa sit fidelibus, quò fideles facti sunt robustiores, eò minus contra eos poterunt dæmo-

dæmones, Denique Christo descendente ad Inferos, cum Patres è limbo liberavit, Principem dæmonum ligavit in abyſſo, ſolvendum tantum ſub finem mundi. Eò pertinet locus cap. 20. Apocalypſeos *Angelus descendit de celo, habens clavem abyſſi, & catenam magnam in manu ſua, & apprehendit Dæmonem, ſerpentem antiquum, qui eſt diabolus & Satanas, & ligavit eum*: Qui locus alludit ad caput 24. Iſaiæ, uti doctiſſimè explicat Turrianus lib. de Euchar. cap. 32. *In illa die, viſitabit Dominus militiam caeli in excelſo, & ſuper regem terra, qui ſunt ſuper terram, & congregabuntur in lacum, & claudentur in carcere, & poſt multos dies viſitabuntur*: Illa viſitatio, eſt ſolutio: Quia uti dicitur in Apocalypſi. *Poſt hæc, illum oportet ſolvi modico tempore*, ultimo enim tempore, quo erit Antichriſtus ſolvetur dæmon, pluſquam illi permittetur, & graviùs tentabit: Vnde prædicit CHRISTVS futuram tantam deceptionem ob ſigna, & prodigia, ut in errorem inducendi ſint, ſi fieri poſſet, etiam electi: Sed nunc dæmon ligatus eſt ſecundùm illud *Princeps huius mundi jam iudicatus eſt*, & ligatus in abyſſo, ubi detinetur, & ablata eſt ab eo omnis potestas nocendi per ſe, cum ſic ab hoc mundo expullus, nec jam noceat ac tentet niſi per inferiores dæmones; qui ſemper id deprecabantur, cum eijcerentur à corporibus, ne mitterentur in abyſſum, quod Chriſtus eis cominabatur uti dicitur Marci. 9.

4. Devicto, & alligato dæmone, facile fuit, quod deinde additur. *Univerſa arma ejus auferet in quibus conſidebat*. Chriſtus enim omnia in ſuum uſum convertit: Peccata hominibus remiſit, & Sacramenta inſtituit quibus remitterentur: animas ſanctificavit, & cætera dæmoni arma abſtulit: illuminavit homines luce doctrinæ & Evangelii: eorum paſſiones ad ſe convertit, amorem, gaudium, ſpem triſtitiã timorem, ea objecta

proponendo quæ vehementiſſimè animum percellerent, atq; ab his viſibilibus abſtraherent, horum varietatem oſtendendo, vilitatem, brevitatẽ, & contemptum: membra ipſa ſubjiciendo juſtitia, & mortificationi: converſis rebus omnibus in contrarios uſus: & eã ratione exarmato dæmone.

5. Subditur ex Matth. 12. *Vaſa ejus ipſum diripere*: Vaſorum nomine, vel intelliguntur ij quibus dæmon uſus eſt ad alios perdendos, vel ipſius domus ſupellex: explat autem CHRISTVS domum ipſius, abripit ejus instrumenta machinaſque bellicas, armamentarium occupat, commeatum, milites, præſidia intercipit, foràs extrudens quod inutile eſt, minusve firmum; reliquum ad commodum ſuum reſervans. Itaque paſſim cum homines peſſimi nonnulli inſerviant dæmoni ad ejus regnum promovendum, dicuntur ejus vaſa, ſeu instrumenta: ut qui propoſitis falſis dogmatibus alios deceperunt: Tales fuerunt veteres plerique Philoſophi ſeminatis variis erroribus: Tales iniqui & impij Principes, per quos prorogata Idololatria: Hi vaſa dæmonis, & vaſa iniquitatis dicuntur: Instrumenta vaſaque improbitatis & nequitia: quales etiam fuere heretiarchæ, & ſimiles homines: Eodem ſenſu Genef. 29. dicuntur Levi, & Simeon *vaſa iniquitatis*: quoniam authores fuerunt cædis Sichimitarum: Ita Paulus dicitur *vaſ electio- nis*, quia innumeri per ipſum erant convertendi: Ita ſol dicitur *opus excelsi, vaſ admirabile*: Eodem modo Chryſoſtom. hæc vaſa interpretatur inferiores dæmones qui principi dæmoniorum inſerviunt, nocendo hominibus: Hæc porrò vaſa Chriſtus non tantum modo diripit, ſed & diripuit, quia & dæmones inferiores expulit à corporibus, & ab animis, & homines impios ad ſe ſuaſque partes traduxit: Ita Idolorum Sacerdotes converſi, & errorum magiſtri: Ita ad fidem

adducti sunt. Principes, atque Reges, per quos deinde fidem auxit in populis, quos eorum exemplo, atque autoritate permovit: Ita libris Philosophorum usi sunt viri Apostolici, ut veritatem Evangelicam stabilirent, & errores patefacerent, quod magno successu præstiterunt.

6. Ac denique, spolia ejus partitus est, secundum illud, *Et spolia ejus distribuet*: Per hæc spolia ipsi homines intelliguntur qui prius sub Dæmonum potestate fuerant, qui transeunt in possessionem DEI, atque à Dæmone auferuntur: sicut etiam innumera templa, loca, divitiæ, ornamenta, provinciæ, à quibus Dæmon expellitur. Ita enim multa regna integra facta sunt provinciæ, & partes mirimæ Ecclesiæ, & Regni Christi: Ita montes, fontes, flumina, luci, quæ olim Dæmonibus erant consecrata, vero Deo sanctis & melioribus ceremoniis dedicata sunt, & ubique erectum est Crucis trophæum, & omnia loca Christi nomine personaverunt: Ita Christus in mundi conversione, divisit spolia, cum homines variis donis Spiritus sancti exornavit; eosque in diversa elegit munera, atque officia: ex illis quosdam constituit Apostolos, quosdam Prophetas, & Doctores, quosdam Sacerdotes, quosdam Levitas, quosdam solum fideles, quos omnes eripuit de potestate Diaboli: quod quotidie fieri videmus per omnium nationum conversionem.

Ex his omnibus patet quomodo Christus regnum Diaboli destruxerit maximam ex parte, quod quotidie facere pergit, & semper faciet usque ad finem mundi, donec penitus abolerit; tunc enim continget quod ait Apostolus 1. Cor. c. 15. *Deinde finis; cum tradiderit regnum Deo, & Patri, cum evacuaverit omnem principatum, & potestatem, & virtutem. Oportet autem illum regnare, donec ponat omnes inimicos sub pedibus ejus*; quibus verbis significatur abolitio

Dæmonum, unde etiam nomina suæ potestatis amittent.

Quæ cum ita sint; Collige 1. quibus animis cum universo Dæmonum genere certare debeamus, quando quidem & Deo duce, & Christo auspice pugnamus, & cum hoste devicto, & prostrato: Psal. 26. *Qui tribulam me, inimici mei, ipsi infirmati sunt, & ceciderunt. Si consistant adversum me castra: non timebit cor meum*: Itaque sic nobis animos addit Christus Lucæ 10. *Eccededi vobis potestatem calcandi supra serpentes, & scorpiones, & supra omnem virtutem inimici, & nihil vobis nocebit*: Et Rom. ultimo. *Deum autem pacis conserat Satanam sub pedibus vestris velociter*: S. Chrysoft. ne vult quidem nos certare cum Dæmone, quasi æqualis esset pugna, sed vult nos conculcare devictum, & prostratum. At quid passim fit? Omnes se ei subjiciunt per ignaviam, & ei voluntarie se submittunt. Quid enim non potest inter homines, cum ei omnia serviant, pompæ, deliciæ, divitiæ, ingenia, linguæ, scripta, & quidquid est eximii. Sed quid queror quod pauci admodum utantur Christi victoriæ, ut scilicet proculcatum, ipsi proculcent, quasi ipsis satis sit, cum eo pugnare; licet cum pugnatur incerta sit victoriæ; quid, inquam, queror, cum etiam admodum pauci sint qui cum eo, & adversus eum contendant. Quotusquisque enim est qui hoc faciat? Quis ei resistit? Sanè qui certando defendit se, & talem adversarium lædit. Ex his duobus quid à te factum est? Quidquid Dæmon tibi proponit id efficis, nec ei vel minimè repugnas; Id in te quotidie experiris, nec ullâ ratione negare potes: Itaque non te tantum Dæmon ferit, non tantum dejicit, sed proterit, sed conculcat; nec illi opus est magno certamine, nec majori conatu, non potentioribus armis, sed minimam solum aggressione. Verum neque hoc est malorum postremum; sed multi Dæmonem adjuvant, & cum eo sociantur, & arma ejus fortiora reddunt, nec contenti sunt quod magna

magna pars fiat regni Dæmonis, in quibus ille regnat summâ potestate, secundum illud Iobi cap. 18. *Et calces super eum, quasi rex interius*: immò etiam sub eius signis militant, ut eius regnum promoveant: quin & ipsimet sunt Dæmonis præliantis iacula. Vide hunc nebulonem cum Dæmone arma sua sociantem. Jam plures annos Dæmon huic Virgini bellum indixit, iam sæpe totis viribus conflixit, nec eius constantiam vincere potuit: Et iste nequam Adolefcens suis obsequiis, suis illecebris, suis donis, sua assiduitate, sua perseverantia, id consecutus est: Infœlix planè victoria! *Quid gloriaris in malitiâ, qui potens es in iniquitate?* Tu quidem plus Dæmoni conflixisti quàm tibi, plus illi lucratus es, quàm tibi: Tu enim voluptatem fluxam, & propudiosam lucratus: Tu illi corpus & animam puellæ lucratus es pessima victoria, sed fortassis æterna: Tu de illa, de teipso, Dæmoni tropheum erexisti, cuius postea te pœnitabit Eheu! vos ambo qui peccastis. *Quem fructum habuistis tunc in illis, in quibus nunc erubescitis?* Rom. 6. Pudeat te ô misera post tot victorias à Dæmone reportatas, tot coronas acquisitas, post tot conatus elusos, tot insultus repulso, unius adolescentis aspectu, blanditiis, verbis, precibus, lacrymis, munusculis esse devictam? Tàm ne vilis visus est tibi virginitatis thesaurus, quem multæ nobiles puellæ, & principum matrimonii, & supremorum honorum titulis, & ipsis coronis, atque impetiis prætulere: quem ipsa morte, tot martyres cruenta morte maximis redemere suppliciiis: & quem Virginum Virgo sic æstimavit ut

proposita ipsius Dæi maternitate, nescia an cum dispendio Virginitatis daretur, hæsitaverit an esset acceptatura: ait enim, *Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco, nec nisi securâ de virginitate consensit: Ne timeas. Maria, &c.* ut sciret quàm sit verum quod dixit Sapiens, Eccli. 20. *Omnis autem ponderatio non est digna continentis animæ.* Qui imitaris heroinas illas fortissimas quæ semper in castris pudicitia meruerunt? Eccli. 4. *Projustitia agonizare pro animâ tuâ, & usque ad mortem certa projustitia, & Deus expugnabit pro te, inimicos tuos. Resiste visibilibus hostibus, & Deus invisibiles pro te expugnabit.* Audi quomodo te ad certandum provocet, Ioan. 16. *Confidite, ego vici mundum*: Item, *Princeps hujus mundi jam judicatus est.* Cogita quo exemplo, quo adiumento, quo hortatore, quo duce, & quo auspice decertes. Cogita etiam quo periculo, & qua mercede pugnes. Agitur de summa, Christum sequere, Deum audi, vide Iesum spectantem te de cælo, Audi hortantem, expecta succurrentem, time minitantem, sequere vocantem, spera remunerantem, sustine coronantem. Sic ista, ut certes, sic certa ut vincas, sic vince, ut coronari aliquando merearis. Certè *omnis qui in agone contendit, ait Apostolus I. Cor. 9. ab omnibus se abstinet: & illi quidem ut corruptibilem coronam accipiant; nos autem incorruptam.* Vide quo te exemplo provocet Apostolus, & qua mercede alliciat: ea quidem qua nulla maior esse potest, cum sit gloria æterna, ad quam nos perducatur qui est benedictus in sæcula. Amen,